

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Meddelelser

fra

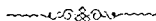
DEN PRIVATE REALSKOLE I AARHUS

Nr. 4

1876

af

P. B. Fenger,
cand. theol., Skolebestyrer.

Aarhus.

Brødr. Backhausens Bog- & Stenrykkeri, Aarhus.

1876.

Religions-Undervisningen.

I de „Meddelelser“, som jeg udsendte til Forældrene i Sommeren 1873, berørte jeg ogsaa Religions-Undervisningen. Jeg sagde den Gang, at jeg hverken kunde eller vilde undvære denne Undervisning som Fag i Skolen, og jeg er ved at se paa Livsudviklingen her i Landet i de senere Aar kommen til at holde endnu fastere ved den.

De, der angribe Religions-Undervisningen i Skolen, kan henføres under 2 Klasser efter deres religiøse Standpunkt. Enten er det Fornægtere, der ønske at komme Christendommen til Livs, og som mene, at Barnet skal opvoxe uden al Paavirkning i christelig Henseende for saa, naar det kommer til Skjæls Aar og Alder selv at kunne træffe sit Valg „uden Fordomme“, eller ogsaa er det alvorlige og christelige Mænd, som mene, at Christendommen, da den er et Liv, ikke kan eller skal gjøres til Undervisningsfag, og at Troslivet snarere kan hæmmes end fremmes ved denne Undervisning.

Hvad den første Klasse Angribere angaar, da kan man jo snart blive færdig med dem i en privat Skole, idet man kan holde sig til, at Skolen

ønskes ledet i christelig Aand, og Børnene paa-
 virkede i christelig Retning, og at de, som ikke
 ere enige med Bestyreren i dette Punkt, jo have
 frie Hænder til at træffe andet Valg med Hensyn
 til deres Børns Oplærelse. Hvad derimod den
 anden Klasse angaar, saa kan det vel nok være
 værdt at se lidt nærmere paa de Grunde, som
 anføres af dem. Det er vel sandt, at Barnets
 Undervisning i Christendoms Kundskab naturligt
 tilhører Hjemmet, og at en Lærer, som dog
 altid maa komme til at staa i et mer eller mindre
 fjernt Forhold til Barnet, aldrig vil kunne faa
 den Indflydelse paa det som Moderen. Det er
 vel sandt, at det, som kan falde saa naturligt og
 let for en christelig Moder, der stadig har sit
 Barn om sig, at undervise Barnet om Gud, lære
 det at bede, besvare dets utallige Spørgsmaal og
 give det Forstaaelse af, at Gud er allevegne og
 ser alt, at han giver os alt, hvad vi har, og at
 vi derfor skal takke ham for alt, — at alt dette
 vilde falde unaturligt og tvunget i en Klasse med
 maaske en Snes Elever. der alle vilde spørge i
 Munden paa hinanden og derved umuliggjøre Or-
 den og Sammenhæng, og det er lige saa vist, at
 Undervisningen vil være saa godt som spildt,
 naar den skal være en Bibringen af tørre Kund-
 skaber, og at den vil være aldeles spildt, ja ska-
 delig, hvis Læreren er vantroende og bibringer
 Barnet sin Vantro og Uærbødighed for alt helligt.
 Men ved denne Tankegang gaar man ud fra to
 Forudsætninger, der ikke finde Sted alle Steder,
 for det første, at Hjemmet er et christeligt Hjem,
 og for det andet, at Skolen ikke har Magt til at
 bestemme, hvem der skal være Religionslærer,
 og hvorledes Religions-Undervisningen skal drives.

Forudsætningen, at Hjemmet er et christeligt Hjem, er jo i vore Dage alt andet end let at sætte. Den Sløvhed for alt christeligt, som for en halv Snes Aars siden var saa almindelig, er paa mange Steder bleven afløst af aabenbar Vantro og Fornægtelse. Om dette maa betragtes som et godt eller daarligt Tegn, skal jeg ikke her indlade mig paa at besvare, men saa meget er dog vel klart for alle, at et Vantroens og Fornægtelsens Hjem er værre for Børnene end et Sløvhedens. Naar Hjemmet er sløvt, er det i Almindelighed ogsaa stunt, Børnene høre intet christeligt, man gaar uden om alle Spørgsmaal, der vedrøre Christendommen, og Barnet kommer saaledes til at gaa om som en ubeskreven Tavle, der venter paa sin Skrift, og man kan da haabe, at det vil komme i Berøring med Mennesker i Skolen og ved Confirmations-Undervisningen, der kan give det, hvad det har manglet, vække Livet og styrke det. I et Vantroens Hjem vil Barnet derimod fra sin tidligste Tid være udsat for anti-christelig Paavirkning; Vantroens, Spottens og Ufordragelighedens Ord, der ere meget lettere at lære end Troens, Haabets og Kjærlighedens, vil fæste Grund i dets Hjerte, det daarlige Exempel, de slette Raad, der aldrig vil mangle, vil faa en ganske anderledes Magt over Barnet, og unddrager man det saa Religions-Undervisningen i Skolen, vil al Modvægt i Barndommen være brudt.

Holdes der nu altsaa paa, at Religions-Undervisningen skal bibeholdes, hvorledes skal den saa anlægges, for at man kan faa det største og bedste Resultat af den. Her er det min Mening, at man gjør bedst i at holde 2 Ting ude fra hinanden:

Kundskaberne, der skal bibringes, og den Indflydelse, man vil søge at gjøre gjældende paa Barnets aandelige Liv i christelig Retning.

Hvad Kundskabsmængden angaar, er man vel de fleste Steder enig om at fordre lært Bibelhistorien, Luthers Katekismus og en Del Salmer, og hertil føjes saa ofte Luthers Forklaringer og en Del Skriftsteder; men Maaden, hvorpaa dette, navnlig Bibelhistorien, skal læres, ses meget forskjelligt, idet man enten holder paa den ordrette eller dog temmelig ordrette Udenadslæren, paa den mundtlige Fortælling uden Gjenfortælling og Lærebog eller paa den mundtlige Fortælling med Gjenfortælling og Lærebog.

Man kan ofte høre sige, at den første af disse Metoder er et tilbagelagt Stadium, der forlængst eller dog for nogen Tid siden er forsvunden, men dette er ikke Tilfældet. Jeg ved og kunde anføre flere Exempler paa Skoler, hvor Læreren vel i Theorien holder paa den mundtlige Fortælling og fri Gjengivelse, men til dagligt Brug fordrer en saa ufri Gjengivelse, en saa ordret Fremsigten af Bogens Ord, som de ulykkelige Børn paa nogen Maade kan overkomme. Fejlene ved denne Methode er saa indlysende og saa ofte paaviste, at jeg ikke skal trætte ved at gentage dem, men jeg ønsker kun at fastholde, at dette Stadium ikke er overvundet eller tilbagelagt, men at endogsaa Folk, som tale imod Udenadslæren, i Samtale og offentligt, dog, bevidst eller ubevidst, bøje sig for denne Tyran.

Mod den anden Methode, den modsatte Yderlighed, Fortælling uden Gjenfortælling, Læren uden Lærebog, skal jeg blot gjøre et Par Indvendinger; som synes mig at være af Betydning.

Først vil jeg spørge: er der nogen af de Lærere, der undervise efter denne Methode, som kan sige, vi har faaet vore Kundskaber som Børn paa denne Maade og indestaa for, at man ikke alene kan lære noget, men noget grundigt paa denne Maade? Vil ikke tvertimod enhver Lærer eller ikke Lærer, som i sin Barndom — thi her er kun Tale om Børne-Undervisning — kun har modtaget Undervisningen gennem Øret, være nødt til at sige, meget er udvisket, meget aldeles glemt, og havde vi ikke havt Bøgerne, som vi naturligvis alligevel senere har brugt, kunde det falde os vanskeligt nok, at gjøre sikker Rede for vor Christendoms-Kundskab. Ja, naar man endda i Bibelhistorien vil holde paa Gjenfortællingen, saa kan jeg godt finde mig i at lade Bøgerne ligge: men uden Gjenfortælling og uden Bøger kan Kundskaberne aldrig blive andet end løse og stykkevise. — Er det dog saa ikke noget lidt at faa som Resultat af en Undervisning, der varer Aar igjennem, længere eller kortere Stumper, alt efter Barnets Hukommelse, af det gamle og det ny Testaments Bibelhistorie? Katekismen vil man ikke have at gjøre med, og hvordan man vil sikre sig, at Børnene virkelig have faaet fat paa den christelige Børnelærdom, naar man ikke spørger dem, forstaar jeg ikke. Jeg tvivler paa, at ret mange Forældre vilde være tilfreds med dette Resultat af Undervisningen, hvis de rigtig vidste Besked dermed.

Til den tredie Methode slutter jeg mig. Det er klart for de fleste, der har hørt det, at en mundtlig Fremstilling af Bibelhistorien har et stort Fortrin. Det Liv og den Anskuelighed, de bibelske Fortællinger faa ved at fortælles

simpelt og naturligt, gjør sig altid gjældende hos Barnet, der har vanskeligt ved at samle, hvad det læser, og fastholde Billedet; men det fortalte maa gjenfortælles, det er en Fordring, som ikke kan slippes, naar man vil fordre Kundskaberne tilegnede og Indtrykkene fastholdte, og langt fra at trætte Børnene, giver det dem netop mere Interesse, at de véd, at de faa Lov til at fortælle igjen; ja, saa langt ere de fra at betragte dette som et Baand, at de betragte det som en Fryd og bede derom. For ikke at trætte dem, der blive i Klasserne, pleje vi her ved Skolen at dele Bibelhistorien i 2 omtrent lige store Dele, der saa læses hvert andet Aar, men naturligvis tages der mere med, efterhaands som Klasserne rykke op. I 6te Klasse gives en kort Oversigt over Kirkehistorien.

Hvad Katekismen angaar, kan jeg ikke indskrænke mig til en blot mundtlig Undervisning. Jeg bruger en Bog som Grundlag, Luthers lille Katekismus og senere Balslevs Forklaring til den. Hovedvægten lægger jeg paa Troesbekjendelsen, Fadervor og Sakramenterne, men vilde dog nødig undvære den første Part, de 10 Bud. Det er mig nemlig ikke alene om at gjøre, at give Børnene Kundskaberne, men ogsaa, saa vidt gjørligt, at søge at faa Indflydelse paa deres Liv. Først gennemgaas Troen, saa Helliggjørelsen; her komme vi ind paa det christelige Liv, for hvilket Ordet, Bønnen og Alterens Sakramente ere Hovedstøtterne, og da er det, at de 10 Bud give en Mangfoldighed af Tilknætningspunkter. Naar Budene ses i Christendommens Aand, saaledes som Jesus selv har givet os Anvisning dertil i Bjergprædikenen, bliver

det let ved dem at aabne Øjet for mange Fristelser, som Livet kan udsætte for, at tale med Børnene derom, at vise dem, at det ikke er Gjerningen, men Sindelaget der ses paa, at vise, at Hovedbudet er Kjærlighedsbudet, og at under det kan alle de andre indordnes, og endelig at holde fast ved, at om vi end holdt alle Budene og undgik de Fristelser, som de pege paa, kunde vi dog aldrig fortjene os den evige Salighed, da kun Troen giver den. Gjennemgaas f. Ex. det 8de Bud, kan det vises, at et Menneske kan sige falskt Vidnesbyrd mod sin Næste uden egentlig at have overtraadt Budet, idet han kan tro, at det er Sandhed, hvad han siger, og ikke have i Sinde, at aflægge noget falskt Vidnesbyrd; men modsat kan ogsaa et Menneske synde mod dette Bud uden at gjøre det i Ord, idet han kan fortie det Væsentlige og fremhæve det Uvæsentlige, og ved Blik og Miner give Anledning til, at man faar et galt Indtryk af Sagens sande Sammenhæng. Det, der skal indpræntes Barnet, er, at det skal være sanddru i al sin Færd og holde fast ved Sandheden, selv om det kan komme til at lide derfor. Paa Drengene gjør det ofte et stærkt Indtryk, naar man betoner, at Usandhed altid fremkommer af Fejghed, enten af Frygt for Straf eller af Ondskabsfuldhed for at komme Folk til Livs, som man mener ikke at kunne træffe paa anden Maade, men at det i begge Tilfælde er lige uværdigt for en Christen og en Mand.

I Lærebøgerne findes der jo som bekjendt en Del Skriftsteder, der betragtes paa forskjellig Maade af Lærerne, idet de enten fordres lært ordret eller kun gennemgaas. Jeg skal ikke nægte, at jeg har vanskeligt ved at forstaa den

store Betydning, mange vil lægge i at lære disse Steder af den hellige Skrift udenad, og jeg tror, at det indeholder en Fare at lægge stor Vægt derpaa. Der anføres som oftest til Forsvar, at det er godt at kjende sin Bibel og at kunne saadanne Ord udenad, der kan være til Trøst i Nød og Anfægtelse og til Værn mod Vranglærere. Ja vel er det godt at kjende sin Bibel, jo mer des bedre, men at kunne en Del løsrevne Steder af det ny og gamle Testamente udenad, er dog ikke ganske det samme som at være bibelfast. Jeg ønskede meget hellere at gjennemgaa de forekommende Skriftsteder efter selve Testamentet og se dem i deres Sammenhæng, og i det hele taget at bruge navnlig det ny Testamente meget mere, end det bliver brugt, men Tiden kan ikke slaa til, der maa gjøres Udvalg, og naar et Skriftsted ikke kan tages paa denne Maade, vil jeg hellere lade det staa, end lade Børnene lære det uden Sammenhæng og Forbindelse. Sikkert er det, at et Sted af den hellige Skrift kan faa stor Betydning under Sygdom og Sorg, saavel som under Glæde og Lykke, men jeg tror, at det fæster sig ganske anderledes i Hukommelsen ved at tages i sin Sammenhæng, og at det uden det ofte svinder bort og glemmes. Lige over for Vranglærerne tror jeg derimod aldrig, at man kommer nogen Vej med Skriftstederne; sig et Skriftsted, og Du faar 10 tilbage, at slaa om sig med Skriftsteder og anvende dem, efter som det passer dem bedst, det er netop noget, som de har deres Styrke i, og der skal meget mere Skriftkundskab, end der kan bibringes i Skolerne, til at prøve paa at tage Kampen op med dem paa denne Maade og vise den vrangte Anvendelse, de gjør af Stederne.

Undervisningen i Religion begynder her ved Skolen strax i 1ste Klasse og fortsættes til Konfirmations-Undervisningen begynder. Det har jo nu omtrent faaet Hævd at afslutte Undervisningen ved dette Tidspunkt, og skjønt jeg nok kunde ønske at bibeholde Religionstimerne saa længe Eleverne gaa i Skolen, har jeg dog opgivet dem i øverste Klasse, væsentlig fordi den tilstundende Examen lægger saa stærkt Beslag paa Elevernes Tid og Forberedelse, at man maa tage sig i Agt for at give mere end det, der fordres, for ikke at overanstrengede dem. Jeg skal slutte disse Bemærkninger med det Ønske, at Skolens Elever senere, naar de komme ud i Livet, maa erkjende, at der i disse Timer er lagt mangt et Korn, som har baaret Frugt for dem. Maaske forestaar der vor Kirke en Kampens Tid, og ethvert Bidrag, der kan gives, til at møde den saa rustet som muligt, er paa rette Sted.

Skoleefterretninger.

Til Afgangsexamen forrige Sommer indstilledes følgende Elever:

1. Niels Janus Bentzen, Søn af Skolelærer Bentzen i Følle, f. 1861.
2. Joseph Ludvig Kjær, Søn af Skomager Kjær i Aarhus, f. 1861.
3. Jens Julius Nissen, Søn af Forpagter Nissen, „Sophie Amaliegaard“, f. 1860.
4. Christian Peter Rasmussen, Søn af Skibscaptain Rasmussen i Aarhus, f. 1861.
5. Peter Nicolay Secher, Søn af Proprietair Secher til Bjørnholm, f. 1858.
6. Christian Emil Steenberg, Søn af afd. Tømmerhandler Steenberg i Aarhus.

Skriftlig Examen afholdtes den 28de, 29de og 30te Juni under Tilsyn af Alterdegn Madsen.

Mundtlig Examen afholdtes den 6te og 7de Juli. Som Censorer mødte Prof. Simesen, som udsendt fra Ministeriet, og Stiftsprovst Boesen paa Skoledirektionens Vegne. Endvidere deltog i Bedømmelsen foruden Skolens Lærere: Captain Baumann, Pastor Schødte, Adjunkt Hoffmeyer og Lærer Mathiesen.

Special-Karaktererne ses af følgende Liste.

	Dansk	Dansk Stil	Tysk	Historie	Geografi	Naturhistorie	Arithmetik og Regning	Geometri	Skrivning og Tegning	Points.
N. Bentzen	mg.	mg. $\div \frac{1}{3}$	mg. $\div \frac{1}{3}$	mg. $+\frac{1}{3}$	ug.	ug.	mg.	ug. $\div \frac{1}{3}$	ug.	65 $\frac{2}{3}$
L. Kjær	g.	mg. $\div \frac{1}{3}$	g.	ug.	g. $+\frac{1}{3}$	mg. $+\frac{1}{3}$	g. $+\frac{1}{3}$	mg.	mg.	57
J. Nissen	g. $+\frac{1}{3}$	mg. $\div \frac{1}{3}$	g.	ug. $\div \frac{1}{3}$	ug. $\div \frac{1}{3}$	ug. $\div \frac{1}{3}$	mg.	ug.	ug. $\div \frac{1}{3}$	62 $\frac{2}{3}$
P. Rasmussen	mg.	mg.	mg. $+\frac{1}{3}$	ug.	ug. $\div \frac{1}{3}$	mg. $+\frac{1}{3}$	ug. $\div \frac{1}{3}$	ug.	ug.	68
P. Secher	g. $\div \frac{1}{3}$	g. $\div \frac{1}{3}$	tg.	mg. $\div \frac{1}{3}$	mg. $\div \frac{1}{3}$	mg.	tg. $+\frac{1}{3}$	mg. $\div \frac{1}{3}$	mg. $+\frac{1}{3}$	44
F. Steenberg	mg. $\div \frac{1}{3}$	mg.	g. $+\frac{1}{3}$	ug.	mg.	mg.	g. $+\frac{1}{3}$	g. $+\frac{1}{3}$	ug. $\div \frac{1}{3}$	60

hvorefter de alle bestode; Peter Rasmussen med Udmærkelse.

Desuden forberedtes Eleverne Charles Christensen, Søn af Kjøbmand Christensen, Aarhus, og Sophus Rasmussen, Søn af Proprietair Rasmussen, Skjødstrup, men da de ikke havde gaaet den lovbefalede Tid i Skolen. indstillede de sig ved Universitetet og bestode begge.

De skriftlige Opgaver her ved Skolen vare:

Dansk Stil.

1. Ditmarskertoget og dets Følger.
2. Hvorvidt kan Mennesket kaldes Havets Herre.

Regneopgave I.

- a. En Mand anbringer sin Formue, stor 7680 Kr., i en Forretning. Første Aar giver denne 5 pCt. og andet Aar $8\frac{1}{3}$ pCt. Gevinst; men da den tredje Aar viser et Tab af $12\frac{1}{2}$ pCt. tager han sine Penge ud deraf og indsætter dem i en Sparekasse, hvor Renterne hvert halve Aar lægges til Kapitalen, og hvor de henstaa urørte i 3 Aar. Naar han nu efter denne Tids Forløb kan hæve 8549 Kr., saa kan man udregne, hvor mange pCt. p. A. Sparekassen gav.
- b. At reducere Udtrykket:

$$\sqrt{\frac{x^6 y^2}{z^2} \div \frac{4 + n + 2 y^4}{3z^3} + \frac{4 + 2n + 2 y^6}{9z^4}}$$

og angive dets Talværdi, naar $x = 0,1$, $y = 1,2$, $z = 2,3$ og $n = 3,4$.

Regneopgave II.

- a. En Handelsrejsende i Randers køber i Frankrig 96 Kasser Appelsiner, der hver indeholder 264 Stkr., Forsendelses-Omkost-

ningerne med Told beløbe sig til $11\frac{1}{4}$ pCt. af Indkjøbsprisen. $\frac{1}{6}$ af Partiet sælges her i Danmark for 15 Øre, $\frac{5}{8}$ for 11 Øre, medens Resten, der er bleven lidt beskadiget, kun kan udbringes til 5 Øre pr. Stk. Ikke desmindre tjener han dog ved denne Forretning $33\frac{1}{3}$ pCt.; hvad gav han da for hele Partiet i Frankrig, naar 1 Frc. = 100 Cent. = $70\frac{4}{5}$ Øre?

- b. En Pyramide har til Grundflade en ligesidet Trekant, hvis ene Side er 15 Fod, Pyramidens Højde er 10 Alen, dens Volumen er 3 Gange saa stort som en retstaaende Kegles, hvis Højde er Fjerdeparten af Pyramidens Højde; hvor stor er Radius i Kegleens Grundflade?

$$(Pi = \frac{22}{7}.)$$

Skolens Lærere og Elever.

Fagene have været fordelt mellem Lærerne paa følgende Maade:

Cand. theol. Fenger, Skolens Bestyrer, har haft Dansk med 7de Kl., Tysk med 6te, 5te, 4de og 3die Kl. og Historie med 7de, 6te, 5te og 4de Kl.

Lærer Nielsen, Regning og Mathematik med 7de og 5te Kl., Engelsk med 7de, 6te og 5te Kl., Skrivning og Tegning med hele Skolen.

Lærer Christiansen, Naturhistorie med hele Skolen, Historie med 3die Kl., Fysik og Kemi med 7de og 6te Klasse, Mathematik og Regning med 6te Kl., Regning med 4de og 3die Kl., Geografi med 2den Kl.

Lærer Markussen, Religion med hele Sko-

len, Dansk med 4de, 3die og 2den Kl. Regning og Historie med 2den Kl.

Cand. philol. Lyngby, Dansk med 6te og 5te Kl., Geografi med 7de, 6te, 5te, 4de og 3die Kl., Tysk med 7de Kl., Engelsk med 4de Kl. og Fransk med et Parti af 6te og et af 5te Kl.

Lærer Møller, Sang med hele Skolen.

Frøken Winther har haft Undervisningen Forberedelsesklassen og

Sergent Selsted har forestaaet Gymnastik- og Svømme-Undervisningen.

Skolen talte ved forrige Programs Affattelse 108 Elever. I Aarets Løb er 20 udgaaede og 60 indkomne, saa at der nu findes 148 Elever. Da der ikke tidligere har været meddelt Fortegnelse over Eleverne, gives en saadan nedenfor, og det er da min Tanke, for Fremtiden kun at give en Liste over de udgaaede og indkomne Elever.

7de Klasse.

1, R. Aastrup, Søn af Proprietair A., Sindhvile. 2, H. Bay, Søn af afd. Kjøbm. B. 3, G. Blach, Søn af Proprietair B., Ny Løgten. 4, C. Langberg, Søn af Murmester L. 5, N. Nielsen, Søn af Murmester N. 6, J. Rasmussen, Søn af Kjøbm. R. 7, J. Ryberg, Søn af Captain R. 8, C. Spliid, Søn af Kjøbm. S. 9, N. Wismer, Søn af Toldforvalter W., Grenaa.

6te Klasse.

1, L. Andersen, Plejesøn af Husmd. S. Christensen, Vindinge, Sjælland. 2, B. Bech, Søn af Skolelærer B., Ryde, Holstebro. 3, S. Borch, Søn af Fuldmægtig B. 4, C. Brasch, Søn af Sekretair B. 5, U. Dræby, Søn af afd. Toldforvalter

D., Skanderborg. 6, J. Enemark, Søn af Skovfoged E., Fløjstrup. 7, F. Frederiksen, Søn af Togfører F. 8, P. Kyster, Søn af afd. Slagter K. 9, M. Langberg, Søn af Kjøbm. L., Grenaa. 10, J. Lassen, Søn af Gaardm. L., Elsted. 11, S. Nyeland, Søn af Proprietair N. 12, V. Osterwaldt, Søn af Maskinmester O. 13, A. Petersen, Søn af Telegrainspekteur P. 14, H. Rasmussen, Broder til Nr. 6, 7de Kl. 15, L. Simonsen, Søn af Gartner S. 16, J. Schmidt, Søn af afd. Møller S., Skanderborg. 17, S. Schrøder, Søn af Skovrider S., Villhelmsborg. 18, A. Sørensen, Søn af Gjæstgiver S. 19, L. Thomsen, Søn af Gaardm. T., Segalt. 20, C. Winther, Søn af afd. Tømmerhandler W. 21, J. N. Zacho, Søn af Kjøbmd. Z.

5te Klasse.

1, J. Bærentzen, Søn af Skibscaptain B. 2, F. Christensen, Søn af Handelsrejsende C. 3, F. Dalgas, Søn af Captain D. 4, A. Hansen, Søn af Værtshusholder H. 5, H. P. Hansen, Søn af Fabrikant H., Kragelund. 6, J. Jensen, Søn af Murmester J. 7, Th. Knudsen, Søn af Uhrmager K. 8, Fr. Kruse, og 9, P. Kruse, Sønner af Kjøbm. K. 10, J. Kyster, Søn af afd. Skolelærer K. 11, C. Lyngby, Søn af afdøde Kjøbm. L., Nykjøbing p. M. 12, C. Marcussen, Søn af Træskomand M. 13, C. Mørk, Søn af afd. Betjent M. 14, E. Nielsen, Søn af Kjøbm. N. 15, N. Petersen, Søn af Skræder P. 16, F. Poulsen, Søn af afd. Kjøbm. P. 17, J. Quist, Søn af Smed Q. 18, J. Seidelin, Søn af Pastor S. 19, G. Søchting, Søn af Particulier S. 20, J. Sørensen, Søn af Kjøbm. S. 21, C. Terndrup, Søn af Proprietair T., Justenborg, Skanderborg. 22, C. Trap, Søn

af Kjøbm. T., Nykjøbing p. M. 23, T. Thruue
Søn af Boghandler T.

4de Klasse.

1, V. Bech, Broder til Nr. 2, 6te Kl. 2, N
Borch, Broder til Nr. 3, 6te Kl. 3, V. Biering
Søn af Sagfører B. 4, C. Christensen, Brode
til Nr. 2, 5te Kl. 5, A. Christiansen, Søn a
Snedker C. 6, R. Christiansen, Søn af afdødt
Gaardm. C., Brabrand. 7, L. la Cour. Søn a
Captain la Cour. 8, O. Gjerding, Søn af Arkitek
G. 9, H. C. Hansen, Søn af Gaardm. H., Skejby
10, P. S. Holm, Søn af Gaardmd. H., Liisberg
11, S. Larsen, Søn af Gjørtler L. 12, E. Man
thorpe, Søn af Lokomotivfører M. 13, P. Peter
sen, Søn af afd. Gaardm. P., Skjoldelev. 14, J
Pfefferkorn, Søn af Bogholder P. 15, P. Quist
Broder til Nr. 17, 5te Kl. 16, Fr. Søchting
Broder til Nr. 19, 5te Kl. 17, J. Weyhe, Søn
af Sergent W. 18, S. Winther, Broder til Nr
20, 6te Kl. 19, G. Wolf, og 20, H. E. Wolf
Sønner af afd. Guldsmed W.

3die Klasse.

1, A. Andersen, Søn af forhenv. Gaardm. A.
Vejlby. 2, C. Brandt, Søn af afd. Pastor B.
Storring. 3, H. Christensen, Søn af Restavratør
C. 4, S. Christensen, Broder til Nr. 2, 5te Kl.
5, V. Christensen, Søn af Kjøbm. C. 6, K. Chri
stiansen, Broder til Nr. 5, 4de Kl. 7, F. Dræby
og 8, J. Dræby, Brødre til Nr. 5, 6te Kl. 9, V.
Eskildsen, Søn af Brygger E. 10, C. Flach, Søn
af Garver F. V. Gregersen, Søn af afd. Skole
lærer G., Østbirk. 12, H. Hansen, Broder til
Nr. 5, 5te Kl. 13, P. Groot, Søn af Proprietair G.

il Borupgaard. 14, N. Iversen, Søn af Secretair J. 15, C. Jensen, Søn af Bankbud J. 16, N. Jensen, Søn af Gartner J. 17, C. Kaspersen, Søn af Kjøbm. K. 18, J. Kurz, Søn af Overkondukteur K. 19, A. Nisted, Søn af Mægler N. 20, C. Olesen, Søn af Forvalter O. 21, O. Ovesen, Søn af Gaardm. O., Vejlbj. 22, M. Petersen, Søn af afd. Proprietair P., Odder. 23, C. Rasmussen, Søn af Smaahandlende R. 24, A. Thorbrøgger, Søn af Tømmermester T. 25, R. Trolahl, Søn af Proprietair T. til Graa Mølle. 26, N. Wachter, Søn af Kjøbm. W. 27, R. Zacho, Broder til Nr. 21, 6te Kl.

2den Klasse.

1, J. Andersen, Broder til Nr. 1. 3die Kl. 2, L. H. Andresen, Søn af afd. Kjøbm. A. 3, N. C. Bang, Søn af Kunstmalers B. 4, J. Borch, Broder til Nr. 3, 6te Kl. 5, T. Bærentzen, Broder til Nr. 1, 5te Kl. 6, P. Christensen, Broder til Nr. 2, 5te Kl. 7, S. Christensen, Søn af Murer C. 8, M. Cortsen, Søn af Bager C. 9, H. Friis, Søn af Commissionair F. 10, E. Greffel, Søn af Overspillemand G. 11, N. C. Hansen, Søn af Væver H. 12, V. Hermansen, Søn af Murmester H. 13, Jens Jensen, Broder til Nr. 16, 3die Kl. 14, J. Chr. Jensen, Søn af Murmester J. 15, Jørgen Jensen, Søn af Farver J. 16, Otto J., Søn af Kjøbm. J. 17, L. Kruse, Søn af Maler K. 18, O. Larsen, Søn af Gartner L. 19, C. Litzmann, Søn af Kurvemager L. 20, C. Lorenzen, Søn af Entrepreneur L. 21, A. Manthorpe, Broder til Nr. 12, 4de Kl. 22, J. Møller, Søn af Kjøbm. M. 23, V. Møller, Søn af Navigationsræder M. 24, C. Nielsen, Søn af Sergent N.

25, C. Olsen, Søn af Bogholder O. 26, C. Rahn, Søn af afd. Betjent R. 27, E. Svensen Søn af Fotograf S. 28, C. Sørensen, Broder til Nr. 18, 6te Kl. 29, V. Stigaard, Søn af Kjøbm. S. 30, C. Tillegren, Søn af Rebslager T. 31, P. Petersen v. Wowren, Søn af Overkonduktør v. W.

1ste Klasse.

1, P. Bang, Broder til Nr. 3, 2den Kl. 2, H. Bannow, Søn af Gartner B. 3, G. Brammer, Søn af Stiftskasserer B. 4, V. Christensen, Broder til Nr. 2, 5te Kl. 5, J. Friis, Broder til Nr. 9, 2den Kl. 6, D. Grønlund, Søn af Kjøbm. G. 7, H. Holm, Søn af Kjøbm. H. 8, F. Iversen, og 9, V. Iversen, Brødre til Nr. 14, 3die Kl. 10, B. Lyngaa, Søn af Væver L. 11, A. Madsen, Søn af Vognm. M. 12, G. Malling, Søn af Overkondukteur M. 13, P. Petersen, Søn af Gjæstgiver P. 14, V. Pockendahl, Søn af Assistent P. 15, P. Rasmussen, Søn af Politibetjent R. 16, A. Thruë, Broder til Nr. 23, 5te Kl.

Skolepengene.

Skolepengene ere som forrige Aar i 1ste Kl. 4 *Sk*, 2den Kl. 5 *Sk*, 3die Klasse 6 *Sk*, 4de og 5te Kl. 7 *Sk*, 6te Kl. 8 *Sk* og 7de Kl. 9 *Sk*.

I Oktober Maaned betaales 3 *Sk* i Brændepenge og ved Indmeldelsen en Gang for alle 2 *Sk* Skolepengene opkræves ved Skoleregninger, der medgives Eleverne efter den 25de i hver Maaned, undtagen for Juli, da Skolepengene for denne Maaned opkræves under et med Skolepengene for Juni henimod Maanedens Slutning.

Lærefagenes ugentlige Fordeling ses af nedenstaaende Tabel.

Fagene.	2den Klasse	3die Klasse	4de Klasse	5te Klasse	6te Klasse	7de Klasse
Dansk	8	7	6	4	4	3
Engelsk			2	2	2	3
Tysk		3	4	4	3	4
Fransk				2	2	
Religion	2	2	2	2	2	
Historie	2	2	3	3	3	4
Geografi	2	3	3	2	2	3
Naturhistorie	1	3	2	2	3	3
Fysik					1	2
Arithmetik				2	2	3
Geometri					2	3
Regning	6	5	5	4	3	3
Skrivning	3	2	2	2	1	2
Tegning	2	2	2	2	1	2
Sang	2	2	2	2	2	
Gymnastik og Svømning	2	2	2	2	2	
Tilsammen .	30	33	35	35	35	35

Andre Meddelelser.

En Del af disse Timer, navnlig Skrive- og Tegnetimerne, have 2 og 2 Klasser haft sammen. I 7de Klasse anvendes 1 Time ugentlig paa geometrisk Tegning og en af de for Geometri anførte Timer paa Stereometri.

I Naturhistorie anvendes efter Aarstiderne Timerne snart mest paa Botanik snart paa Zoologi, ligesom Timerne i Historie fra 4de Klasse og opefter anvendes skiftevis snart 2 paa Danmarks og 1 paa Verdenshistorie, snart omvendt.

I 5te og 6te Klasse er det kun et Parti, der lærer Fransk, hvorfor Timerne ere lagte først eller sidst, saaat de Elever, der ikke deltagte i Timerne, ikke behøve at møde paa Skolen.

Eleverne faa, som jeg i Meddelelserne for 1873 bemærkede, ikke daglige Karakterer i de mundtlige Fag, men kun for Stilene. Derimod medgives der dem ved Maanedernes Slutning Vidnesbyrd fra Lærerne, som saa ønskes undertegnede i Hjemmet og afleverede paa Skolen inden den 15de i hver Maaned. Da Affattelsen af disse Vidnesbyrd tager Tid, maa der begyndes derpaa adskillige Dage før Maanedens Slutning, men derved kan det ske, at Vidnesbyrdene ikke ganske komme til at passe med Elevernes Præstationer i de sidste Dage af Maaneden, hvorfor jeg maa anmode Forældrene om at tage dette i Betragtning. Da snart en Lærer, snart en anden begynder først, er det klart, at den Lærer, der har afsluttet sine Vidnesbyrd ved den 20de ikke kommer til at bedømme Eleverne fra den 20de og Maaneden ud, men denne Tid tages da saavidt muligt med ved Bedømmelsen for næste Maaned.

Hvilke Bøger, der skal bruges i de enkelte Klasser, vil blive opgivet Eleverne den første Dag i det ny Skoleaar, da flere af Bøgerne endnu ikke kan bestemmes.

Aarsexamen.

Skriftlig Examen afholdes:

Fredagen den 7de Juli.

- Kl. 12: 6te Kl. Regning, 5te Kl. tysk Stil, 2den Kl. Regning.
 Kl. 4: 6te Kl. engelsk Stil, 5te Kl. Regning, 4de og 3die Kl. dansk Stil.

Lørdagen den 8de.

- Kl. 8: 5te Kl. dansk Stil, 6te Kl. tysk Stil, 4de og 3die Kl. Regning.
 Kl. 12: 6te og 2den Kl. dansk Stil.
 Kl. 4: 6te Kl. mathem. Opg., 5te Kl. engelsk Stil.

Mundtlig Examen afholdes:

Mandagen den 9de.

- Kl. 8: 5te Kl. Mathm. og Regning.
 Kl. 10: 4de Kl. Historie, 3die Kl. Dansk.
 Kl. 12: 5te Kl. Dansk.
 Kl. 2: 4de Kl. Dansk.
 Kl. 4: 5te Kl. Historie, 6te Kl. Naturhistorie.

Tirsdagen den 10de.

- Kl. 8: 3die Kl. Tysk.
 Kl. 10: 6te og 5te Kl. Fransk, 2den Kl. Regning.
 Kl. 2: 5te Kl. Geografi.
 Kl. 4: 4de Kl. Naturhistorie

Onsdagen den 11te.

- Kl. 8: 6te Kl. Mathm.
 Kl. 12: 6te og 2den Kl. Geografi.
 Kl. 2: 4de Kl. Religion.
 Kl. 4: 3die Kl. Naturhistorie.

Torsdagen den 12te.

- Kl. 8: 6te Kl. Dansk.
 Kl. 10: 2den Kl. Historie, 3die Kl. Geografi.
 Kl. 2: 5te Kl. Engelsk.
 Kl. 4: 4de Kl. Regning.

Fredagen den 13de.

- Kl. 8: 6te Kl. Engelsk, 3die Kl. Religion.
 Kl. 10: 3die Kl. Regning.
 Kl. 12: 4de Kl. Geografi, 5te Kl. Tysk.
 Kl. 4: 6te Kl. Religion.

Lørdagen den 14de.

- Kl. 8: 3die Kl. Historie.
 Kl. 10: 2den Kl. Religion, Forberedelsesklasser
 i alle Fag.
 Kl. 2: 4de Kl. Engelsk.
 Kl. 4: 6te Kl. Tysk.

Mandagen den 16de.

- Kl. 8: 5te Klasse Religion.
 Kl. 10: 5te Kl. Naturhistorie.
 Kl. 12: 4de Kl. Tysk, 2den Kl. Dansk.
 Kl. 4: 6te Kl. Historie.

Tirsdagen den 17de Juli Kl. 9 afholdes Prøv
 i Sang med hele Skolen, hvorefter Omflytninge
 sker.

Samme Dag Kl. 8 afholdes Optagelsesprøv
 og for de Elevers Vedkommende, der ikke kunn
 møde denne Dag afholdes ogsaa Prøve Fredage

den 18de August Kl. 8. Ferien begynder Tirsdagen den 17de Juli og varer til Fredagen den 18de Avgust Kl. 9.

Til at overvære den mundtlige Del af Aars-examen indbydes Elevernes Forældre og enhver, der interesserer sig for Skolen.

Aarhus, i Juni 1876.

P. B. Fenger,
cand. theol.